

Bemærkninger til lovforslaget

De demokratiske rettigheder er grundlaget for den politiske opbygning af vores samfundsorden. Organisations- og ytringsfrihed er væsentlige bestanddele af vores demokrati. Der er ingen tvivl om, at disse rettigheder formelt og juridisk eksisterer. De står i grundloven og håndhæves i praksis.

Derimod er det mere tvivlsomt, om disse rettigheder altid fungerer reelt. Det er ikke nok at give befolkningsgrupper ret til at ytre sig, hvis de faktisk ikke bliver hørt. Hvad hjælper en indsigelsesret, hvis indsigelsen af den offentlige myndighed ikke bliver taget alvorligt?

I denne tvivl ligger ofte baggrunden for konfrontationer mellem myndigheder og befolkningsgrupper. Hvis politisk ansvarlige gang på gang tilsidesætter særlige befolkningsgruppers principielle synspunkter eller interesser eller undlader at forholde sig til offentligt fremførte argumenter, så forsvinder grundlaget for disse befolkningsgruppers loyalitet mod statsmagten.

En særlig opmærksomhed må rette sig mod situ-

ationer, hvor myndigheder træffer klart ulovlige beslutninger. Noget sådant vil altid være overordentlig krænkende for retsbevidstheden. I sådanne situationer bliver vanskelighederne ved at blive hørt endnu mere udtalte og kan hos de berørte borgere føre til en desperation, hvor handling bliver nødvendig, især da situationen ofte er forbundet med et tidspres, forud for eller mens den ulovlige beslutning bliver iværksat.

Som eksempler kan nævnes situationer, hvor myndigheder tillader byggerier i modstrid med bygnings- eller miljølovgivning, udledningstilladelser eller tilladelse til farlig virksomhed i strid med miljølovgivning eller beslutninger i strid med folkeretlige forpligtelser eller internationale aftaler, f.eks. på miljøområdet.

I sådanne situationer må borgernes forsøg på at standse iværksættelsen af ulovlige beslutninger opfattes som til gavn for almenvellet og deres indsats gøres straffri, jf. de foreslåede ændringer af straffelovens § 84.